

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જુલાઈ – 2012

અભ્યાસક્રમ : સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : રાજકીય સિદ્ધાંતો અને સંસ્થાઓનો પરિચય (EPS-01)

તારીખ : 07/07/2012

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

(2) દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર આપવા ફરજિયાત છે.

કુલ ગુણ : 70

-
- પ્રશ્ન:-1 રાજયશાસ્ત્રમાં વૈકલ્પિક ખ્યાલની સમજૂતી આપો. (14)
અથવા
વર્તનવાદી અભિગમની ચર્ચા કરી તેની મર્યાદાઓ જણાવો.
- પ્રશ્ન:-2 પ્લેટોના શિક્ષણ અને સામ્યવાદ અંગેના સિદ્ધાંતો અંગે ચર્ચા કરો. (14)
અથવા
રાજયના લક્ષણોની વિગતવાર ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન:-3 સાર્વભૌમત્વ અંગેના બહુત્વવાદી સિદ્ધાંત વિશેની ચર્ચા કરો. (14)
અથવા
કાયદાનો અર્થ જણાવી તેનાં ઉદ્ભવસ્થાનો વર્ણવો.
- પ્રશ્ન:-4 'લોકશાહી સરકાર' – આ વિષય ઉપર નિબંધ લખો. (14)
અથવા
કલ્યાણરાજ્ય વિશે સમજાવી તેનાં લક્ષણો સમજાવો.
- પ્રશ્ન:-5 ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (14)
1. આર્થિક સ્વતંત્રતા
2. સમાન નાગરિક ધારો
3. રાજયશાસ્ત્ર અને અર્થશાસ્ત્ર
4. ઉદારવાદી રાષ્ટ્રવાદ
-

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જુલાઈ - 2012

અભ્યાસક્રમ : સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : ભારતમાં સરકાર અને રાજકારણ (EPS-02)

તારીખ : 08/07/2012

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

(2) દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર આપવા ફરજિયાત છે.

કુલ ગુણ : 70

પ્રશ્ન:-1 પરંપરા એટલે શું ? ભારતની પ્રાચીન રાજકીય પરંપરાનાં લક્ષણો દર્શાવો. (14)

અથવા

ભારતીય રાજકીય પ્રથામાં રાષ્ટ્રીય આંદોલનમાંથી ઉદભવેલા અગત્યનાં રાજકીય, આર્થિક મૂલ્યો સમજાવો.

પ્રશ્ન:-2 બંધારણની રચના, સ્વરૂપ સમજાવી તેનાં ઘડતરની પ્રક્રિયા સમજાવો. (14)

અથવા

ભારતીય રાજકીય પ્રથાનું સામાજિક-આર્થિક માળખું સમજાવો.

પ્રશ્ન:-3 મૂળભૂત હકોનો અર્થ સમજાવી બંધારણ દ્વારા આપવામાં આવેલાં મૂળભૂત હકોની ચર્ચા કરો. (14)

અથવા

ઉચ્ચતમ ન્યાયાલયની રચના, સત્તા, કાર્યો સમજાવો.

પ્રશ્ન:-4 કેન્દ્ર રાજ્ય વચ્ચેનું સત્તા ક્ષેત્ર સમજાવી તેનાં સંબંધો અંગે છણાવટ કરો. (14)

અથવા

ભારતીય રાજકારણમાં પ્રાદેશિક પક્ષોની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.

પ્રશ્ન:-5 “ભારતીય રાજકારણમાં જ્ઞાતિ પ્રથા પર આધારિત છે.”-આ વિધાન સમજાવો. (14)

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે)

1. તિલકનો ચોમુખી કાર્યક્રમ
2. બંધારણનું તત્ત્વદર્શન
3. અદાલતી સમીક્ષાની પદ્ધતિઓ
4. આદિવાસી ચળવળો
5. ત્રિભાષી યોજના

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જુલાઈ - 2012

અભ્યાસક્રમ : સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : આધુનિક ભારતીય રાજનૈતિક વિચારધારા (EPS-03)

તારીખ : 07/07/2012

સમય : 03.00 to 06.00

સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

(2) દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર આપવા ફરજિયાત છે.

કુલ ગુણ : 70

પ્રશ્ન:-1 ભારતમાં સમાજ સુધારણા આંદોલનોના ઈતિહાસને ક્રમબદ્ધ વર્ણવો. (14)

અથવા

સમાજ સુધારણાના ક્ષેત્રે રાજા રામ મોહનરાયના પ્રદાનને સમજાવો.

પ્રશ્ન:-2 ડૉ. ભીમરાવ આંબેડકરના રાજકીય વિચારોની સમજૂતી આપો. (14)

અથવા

સ્વામી દયાનંદ સરસ્વતીના સામાજિક તથા રાજકીય વિચારો સ્પષ્ટ કરો.

પ્રશ્ન:-3 ગાંધીજીના સત્યાગ્રહ અને અહિંસાના વિચારોની સમજૂતી આપો. (14)

અથવા

એમ. એન. રોય. ના રાજકીય ચિંતન વિશે નોંધ લખો.

પ્રશ્ન:-4 સુભાષચંદ્ર બોઝના રાજકીય વિચારો સમજાવો. (14)

અથવા

નહેરુના લોકશાહી સમાજવાદ વિશેના વિચારની સમજૂતી આપો.

પ્રશ્ન:-5 સમાજ સુધારા માટેના નાયકરના “આત્મ ગૌરવ આંદોલન” – વિશે નોંધ લખો. (14)

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે)

1. ભગતસિંહનો સામાજિક ક્રાંતિનો વિચાર
2. સમાજવાદમાં લોહીયાનું પ્રદાન
3. લડાયક રાષ્ટ્રવાદ
4. તિલકનો રાષ્ટ્રવાદી વિચાર
5. સર્વોદય આંદોલન

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જુલાઈ - 2012

અભ્યાસક્રમ : સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધો (EPS-04/07)

તારીખ : 11/07/2012

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

(2) દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર આપવા ફરજિયાત છે.

કુલ ગુણ : 70

-
- પ્રશ્ન:-1 આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધોની વ્યાખ્યા આપી, આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધો અને આંતરરાષ્ટ્રીય રાજકારણ વચ્ચેના તફાવતો રજૂ કરો. (14)
- અથવા
- નવી વિશ્વવ્યવસ્થાનો અર્થ શું છે ? આ વ્યવસ્થામાં નવીનતાનું તત્ત્વ કયું છે ?
- પ્રશ્ન:-2 સત્તાની સમતુલા એટલે શું ? સત્તાની સમતુલા જાળવવા માટેના ઉપાયો કયા છે ? (14)
- અથવા
- યુ. એસ. એસ. આર. ના વિઘટનનાં મુખ્ય કારણો વિશે નોંધ લખો.
- પ્રશ્ન:-3 ઠંડાયુદ્ધની ભાત અને પરિણામોની ચર્ચા કરો. (14)
- અથવા
- ત્રીજા વિશ્વની લાક્ષણિકતાઓ કઈ છે ?
- પ્રશ્ન:-4 ઈટાલીમાં ફાસીવાદના ઉદય માટેનાં કારણો કયા હતા ? (14)
- અથવા
- આતંકવાદને કેવી રીતે અંકુશમાં લઈ શકાય તે અંગેના ઉપાયો સૂચવો.
- પ્રશ્ન:-5 ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (14)
1. વિશ્વ વ્યાપાર સંગઠન
  2. આંતર રાષ્ટ્રીય બાબતોમાં ત્રીજા વિશ્વની ભૂમિકા
  3. નવ સંસ્થાનવાદ
  4. નવી વિશ્વવ્યવસ્થા અંગે અમેરિકન દૃષ્ટિબિંદુ
-

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જુલાઈ - 2012

અભ્યાસક્રમ : સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : દક્ષિણ એશિયામાં સરકાર અને રાજનીતિ (EPS-05)

તારીખ : 11/07/2012

સમય : 03.00 to 06.00

સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

(2) દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર આપવા ફરજિયાત છે.

કુલ ગુણ : 70

પ્રશ્ન:-1 દક્ષિણ એશિયાનું ભૌગોલિક સ્થાન દર્શાવી તેની ભૂમિ તથા લોકોનું વર્ણન કરો. (14)

અથવા

દક્ષિણ એશિયાનાં રાજ્યોના બંધારણીય વિકાસનું મૂલ્યાંકન કરો.

પ્રશ્ન:-2 બંધારણીય પ્રથાઓનું સ્વરૂપ અને સંસદીય પદ્ધતિની ચર્ચા કરો. (14)

અથવા

ભારતમાં રાષ્ટ્ર ઘડતરની સમસ્યાઓ તથા નવા પડકારો અંગે નોંધ લખો.

પ્રશ્ન:-3 ભારતનાં એશિયાઈ રાષ્ટ્રો સાથેનાં સંબંધોની ટિકાત્મક સમીક્ષા કરો. (14)

અથવા

પાકિસ્તાનનાં રાજકીય પ્રથામાં લશ્કર તથા નોકરશાહીની ભૂમિકા દર્શાવો.

પ્રશ્ન:-4 બાંગ્લાદેશની વિદેશનીતિ ઘડનારા મુખ્ય પરિબળો તથા હેતુઓ દર્શાવો. (14)

અથવા

નેપાળની વિદેશનીતિ નિર્ધારણ કરતાં પરિબળો તથા વિદેશનીતિની લાક્ષણિકતાઓ દર્શાવો.

પ્રશ્ન:-5 1972 થી 1992 દરમ્યાન બાંગ્લાદેશનાં રાજકારણનાં કેટલાક અગત્યનાં બનાવોની ચર્ચા કરો. (14)

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે)

1. કોમવાદ (હિન્દુ-મુસ્લિમ)
2. ભારતીય પક્ષ પદ્ધતિનું સ્વરૂપ
3. ભારત-બાંગ્લાદેશમાં સંબંધો
4. ભારત-શ્રીલંકાનાં સંબંધો
5. 1993ની રાજકીય કટોકટી (પાકિસ્તાન)

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જુલાઈ - 2012

અભ્યાસક્રમ : સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.) નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : પૂર્વ અને દક્ષિણ-પૂર્વ એશિયામાં સરકાર અને રાજનીતિ (EPS-06)

તારીખ : 12/07/2012

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) પ્રશ્ન નં. 1 થી 7 માંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આપો. કુલ ગુણ : 70
(2) પ્રશ્ન નં. 8 ફરજિયાત છે.

-
- પ્રશ્ન:-1 અગ્નિ એશિયાના પ્રદેશોનાં નામ જણાવી તેનો પરિચય આપો. (14)
- પ્રશ્ન:-2 ચીનની વિચારધારામાં માઓ-ત્સે-તુંગનું પ્રદાન સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-3 ભારત અને પાકિસ્તાન સાથેના ચીનના સંબંધોની સમીક્ષા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-4 જાપાનની રાષ્ટ્રીય ધારાસભા (ડાયેટ) વિશે જણાવી તેના કાર્યો સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-5 ઉ. કોરિયાના ચીન અને જાપાન સાથેના વિદેશી સંબંધો સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-6 મલેશિયન બંધારણના વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-7 ઈન્ડોનેશિયાના નેતા સુકર્ણોના ગાઈડેડ (મર્યાદિત) લોકશાહી અંગેના વિચારો રજૂ કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-8 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (14)
1. થાઈલેન્ડની વિદેશનીતિ
  2. મલેશિયન પક્ષપ્રથાનું સ્વરૂપ
  3. કંબોડિયાનો આંતરવિગ્રહ
  4. જાપાનમાં દાબજૂથો
  5. માનવ હકો પ્રત્યેનો ચીનનો અભિગમ
-